



Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2006-792-0303
Dok.: RAJ40475

Besvarelse af spørgsmål nr. 42 af 27. oktober 2006 fra Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmål:

”Hvilke kommentarer og overvejelser giver Balance i Friheds henvendelse af 26/9-06 til Retsudvalget, jf. REU, 2005-06, alm. del - bilag 861, ministeren anledning til, herunder primært i forhold til foreningens synspunkter og rolle i forhold til Kriminalforsorgen og kommunernes opgaver og ansvar i forhold til børn og andre pårørende til indsatte?”

Svar:

I brevet fra Balance i Frihed foreslås en række tiltag med henblik på at støtte pårørende til kriminelle.

Balance i Frihed foreslår således, at der udarbejdes informations- og oplysningsmateriale om at være barn af en kriminel, og at der etableres en hotline samt væresteder, hvor de pårørende kan henvende sig og mødes.

Endvidere ønsker Balance i Frihed at blive taget med på råd i forbindelse med Direktoratet for Kriminalforsorgens beslutninger samt at blive repræsenteret i Direktoratet for Kriminalforsorgen som brugerrepræsentant.

Endelig foreslår Balance i Frihed, at der indføres en bisidderordning for pårørende til kriminelle.

1. Justitsministeriet har indhentet en udtalelse fra Socialministeriet om forslagene fra Balance i Frihed om væresteder og informationsmateriale. Socialministeriet har i udtalelsen oplyst følgende:

”Socialministeriet har i satspuljeaftalen for 2007 afsat 6 mio. kr. over 4 år til foreningen SAVN – en forening for børn og pårørende til indsatte. Midlerne skal bl.a. bruges til drift af hjemmesiden www.savn.dk, en kampagne, der skal gøre hjemmesiden kendt, informationsmateriale samt afholdelse af weekenlejligheder, sommerlejligheder og pårørendeaftener. Der er så-

ledes allerede givet støtte til udarbejdelse af informationsmateriale og til at skabe et forum, hvor de pårørende kan dele erfaringer.”

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at Kriminalforsorgen selv har udarbejdet en del informations- og oplysningsmateriale på området og har iværksat initiativer for at yde støtte til pårørende til indsatte – herunder til børn af indsatte.

Således har Kriminalforsorgen i samarbejde med Det Kriminalpræventive Råd udarbejdet en folder, der henvender sig til en forælder i tilfælde, hvor den anden forælder er blevet fængslet. Folderen indeholder oplysninger om, hvor den ikke-fængslede forælder kan henvende sig for oplysninger, råd og vejledning. Folderen indeholder desuden råd til den voksne om, hvorledes man kan forholde sig til barnets spørgsmål om fængslingen, samt oplysninger om, hvor barnet kan henvende sig for hjælp, råd og vejledning. Folderne er sendt ud til fængsler og arresthuse i december 2005. Institutionerne er vejledt om at opstille folderen i institutionens ventelokale for besøgende eller alternativt i besøgslokalet. Folderen er endvidere udsendt til politiet med henblik på udlevering ved anholdelser mv. samt til Landsforeningen af beskikkede forsvarere og SSP-konsulenter.

Ligeledes i samarbejde med Det Kriminalpræventive Råd har Kriminalforsorgen udarbejdet informationsmateriale rettet mod børn af indsatte. Denne information findes på forsiden af Kriminalforsorgens hjemmeside under ikonet ”For børn”. Informationen er skrevet i et sprog, der henvender sig til børn, og omhandler afsoningsforholdene i danske fængsler. Desuden er det angivet, hvor barnet kan rette henvendelse, hvis det ønsker at tale med nogen om dets situation.

I 2004 blev det endvidere besluttet, at den i 1999 igangsatte forsøgsordning med en anonym telefonrådgivning, Pårørendelinjen, skulle forlænges indtil videre. Ordningen evalueres løbende, og de seneste tal viser, at der er en stigning i antallet af henvendelser til Pårørendelinjen – fra cirka 50 om måneden i 2003 til cirka 100 om måneden i 2006.

2. For så vidt angår Balance i Friheds anmodning om, at Direktoratet for Kriminalforsorgen tager foreningen med på råd i forbindelse med beslutningsprocesser vedrørende indsatte og pårørendes vilkår, og at foreningen repræsenteres i direktoratet som brugerrepræsentant, har Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyst, at man er bekendt med, at der findes flere foreninger og interesseorganisationer, der repræsenterer indsatte og/eller deres pårørende, ligesom andre, eksempelvis Dansk Røde Kors, har iværksat initiativer til at hjælpe pårørende. Direktoratet finder det uensigtsmæssigt at give en af disse foreninger særstatus ved at være repræsenteret i direktoratet. Direktoratet vil naturligvis gerne modtage idéer mv. fra de forskellige interessenter og forsøger også at inddrage foreningernes synspunkter i arbejdet med de forskellige problemstillinger.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i den forbindelse oplyst, at Kriminalforsorgens institutioner modtager materiale fra forskellige foreninger, som ønsker at varetage forskellige interesser. Det er den enkelte institution, der afgør, om det modtagne materiale skal udleveres eller ophænges, ligesom det er den enkelte institution, der bestemmer omfanget af et eventuelt samarbejde.

3. For så vidt angår Balance i Friheds forslag om bisiddere for de pårørende i en anholdelsessituation, finder Justitsministeriet ikke, at der er behov for inden for Justitsministeriets område at tage initiativer med henblik på en regulering af pårørendes retsstilling i forbindelse med anholdelse og andre efterforskningskridt.

Justitsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at det fremgår af forvaltningslovens § 8, at den, der er part i en sag, på ethvert tidspunkt som udgangspunkt kan lade sig repræsentere eller bistå af andre.

Det antages, at bestemmelsen er udtryk for et generelt princip, hvorefter den, der kommer i forbindelse med den offentlige forvaltning, i almindelighed kan vælge at lade sig repræsentere eller bistå af andre, medmindre væsentlige modhensyn taler for at begrænse denne ret.

En pårørende til en kriminel har således som udgangspunkt ret til at lade sig repræsentere eller bistå af andre, når den pågældende er i kontakt med offentlige myndigheder, herunder politiet.